

Lök- och knöluppropet

Vi söker äldre lök- och knölväxter

Kontakta oss:

LÖK- OCH KNÖLUPPROPET

Centrum för biologisk mångfald

Box 54

230 53 Alnarp

eller lokochknoluppropet@pom.info

Sedan år 2000 finns ett nationellt program för att bevara den genetiska mångfalden bland de odlade växterna. Programmet har fått namnet POM – Programmet för Odlad Mångfald.

Inom POM samarbetar myndigheter, Sveriges lantbruksuniversitet, Nordiska genbanken, växtförädlingsföretag, botaniska trädgårdar, friluftsmuseer, odlarorganisationer och ideella föreningar.

www.pom.info

Lök- och knöluppropet

Hjälp oss att samla information om äldre lökar och knölar

Var med och rädda vårt gröna kulturarv

Var med och rädda vårt gröna kulturarv

Lök- och knöluppropet

Lökar och knölar har odlats sedan medeltiden i vårt land. De första som introducerades i landet var troligen påskliljor och snöklackor. Men de flesta lökväxter såsom hyacinter, morgonstjärnor, pärlhyacinter, snödroppar och tulpaner infördes redan under 1600-talet. På 1800-talet introducerades nyheter som dahlior och begonior. Med tiden har växterna anpassat sig till vårt klimat och jordmånen här i Norden. Förmodligen finns det stora regionala skillnader i landet med avseende på vilka lök- och knölväxter som man kan förväntas finna.

Lökväxterna är lättodlade och långlivade, vilket har bidragit till att de ofta kan påträffas i övergivna trädgårdar. En del har spridit sig i trädgårdar och ut i naturen, där de kan bilda blommande mattor på våren. Detta gäller även vårblomande knölar som krokus och vintergäck.

De sommarblomande arterna har inte anpassat sig till vårt klimat på samma sätt, utan måste tas upp och förvaras frostfritt under den kalla årstiden. Trots detta merarbete finns det lök- och knölväxter som har en mer än 100-årig odlingshistoria i Sverige.

Växter med denna bakgrund har både en rik kulturhistoria att värna om och en genetisk mångfald som är viktig att ta tillvara. De är långlivade, blomningsvilliga och oftast sjukdomsfria. Det är dessa växter som POM:s lök- och knölprojekt är intresserat av att bevara för framtiden.

Dahlia
ur Svensk
trädgårdsförenings
tidskrift 1898

Skriv och berätta

Känner du till var det finns lök- och knölväxter som är planterade/odlade före år 1940? Skriv till oss och berätta. Vi är framförallt intresserade av **begonior** (*Begonia*), **dahlior** (*Dahlia*), **hyacinter** (*Hyacinthus*), **morgon-/aftonstjärnor** (*Ornithogalum*), **liljor** (*Lilium*), **krokus** (*Crocus*), **narcisser** (*Narcissus*), **pärlhyacinter** (*Muscari*), **snödroppar** (*Galanthus*), **snöklackor** (*Leucojum*) och **tulpaner** (*Tulipa*). Men även andra äldre arter kan vara av intresse. Vi vill också få kännedom om äldre miljöer där lök- och knölväxterna har bildat stora blommande mattor.

Skicka inget levande material. Alla inkommande uppgifter behandlas och sedan tar vi kontakt med dig. Berätta gärna lite mer om växterna, till exempel:

- **Var och hur länge har växten odlats?**
- **Vem har odlat den?**
- **Var har den kommit ifrån?**
- **Finns det någon speciell historia eller händelse förknippad med växten?**

Om det är möjligt, skicka gärna med ett foto (pappersbilder, diabilder eller digitala foton).